

Warszawa, 17 października 2017 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego,
ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy
o ochronie zdrowia psychicznego**

(druk nr 619)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest wprowadzenie do obowiązującego systemu prawnego przepisów stanowiących podstawę prawną dla sądów rodzinnych do zlecenia kuratorowi sądowemu przeprowadzania wywiadów środowiskowych w postępowaniu wykonawczym prowadzonym w sprawach rodzinnych i opiekuńczych oraz po powzięciu przez sąd opiekuńczy wiadomości o zdarzeniu mogącym stanowić podstawę faktyczną do wszczęcia postępowania z urzędu, jak też na etapie postępowania rozpoznawczego (zmiany wprowadzane do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.)).

Ustawa reguluje również kwestie przeprowadzania wywiadów środowiskowych w innych kategoriach spraw wynikających z przepisów ustaw szczególnych, dla których rozpoznania jest właściwy sąd rodzinny, tj. w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu, prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487) oraz w sprawach dotyczących osób chorych psychicznie lub upośledzonych umysłowo, prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882).

Zgodnie z art. 30a dodawanym do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi sąd będzie mógł zarządzić przeprowadzenie przez kuratora

sądowego wywiadu środowiskowego w celu ustalenia okoliczności wskazujących na nadużywanie alkoholu przez osobę, której dotyczy postępowanie, oraz zakłócania przez nią spokoju lub porządku publicznego, a także jej relacji w rodzinie, zachowania się w stosunku do małoletnich i stosunku do pracy.

W myśl art. 42a dodawanego do ustawy o ochronie zdrowia psychicznego sąd będzie mógł zarządzić przeprowadzenie przez kuratora sądowego wywiadu środowiskowego w celu ustalenia warunków życiowych osoby, której postępowanie dotyczy, oraz jej funkcjonowania w środowisku.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy (druk sejmowy nr 1676) pochodził w przedłożenia rządowego i był przedmiotem prac sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Na etapie prac sejmowych dokonano kilku zmian o charakterze doprecyzowującym przepisy i techniczno-legislacyjnym. W II czytaniu zgłoszono jedną poprawkę, która zmierzała do tego, aby sąd rodzinny mógł zarządzić przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w przypadku jeżeli powziął uwiarygodnioną wiadomość o zdarzeniu uzasadniającym wszczęcie postępowania z urzędu. Poprawka ta nie uzyskała poparcia Izby. Sejm uchwalił ustawę na 49. posiedzeniu w dniu 12 października 2017 r. w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu Komisji (druk sejmowy nr 1858).

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Iwona Kozera-Rytel

Główny legislator